1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 88.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1.60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

WOENSDAG 2 NOVEMBER.

De prijs der Advertentien is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

Achtervolgens artikel 3 van het Koninklijk besluit d.d. 6 Januarij 1831 no. 68 (Staatsblad no. 2), heeft Zijne Excellentie de Minister van Finantiën, bij resolutie van den 27 Oct. l.l. no. 109 bepaald, dat de loten der 221 Staats-Loterij, gedurende de derde week der trekking van de vijfde of laatste klasse, beginnende op maandag den 31 Oct. 1853, door de Collecteurs, Splitters en Debitanten, tot geene hoogere prijzen, het opgeld daaronder begrepen, zullen mogen worden uitgegeven dan tot de navolgende, te weten:

Bij Verkoop:			**Bij Verhuring:**		
Geheele	loten	*f* 82,00.	Geheele	loten	*f* 44,00.
Halve	„	- 41,00.	Halve	„	- 22,00.
Vijfde	„	- 16,40.	Vijfde	„	- 8,80.
Tiende	„	- 8,20.	Tiende	„	- 4,40.
Twintigste	„	- 4,10.	Twintigste	„	- 2,20.

Wordende den belanghebbenden bij deze herinnerd, dat, bij het aangehaalde artikel van voornoemd besluit, uitdrukkelijk is vastgesteld, dat de Collecteurs, Splitters en Debitanten gehouden zijn, om zich naar die prijsbepaling te regelen en dezelve gedurig ter inzage voor het publiek beschikbaar te hebben.

Assen, den 29 Oct. 1853.

De Commissaris des Konings in de Provincie Drenthe,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Extract uit het Register der Resolutiën van de Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe.
Zaturdag, den 29 *October* 1853.

Gelezen eene missive van het bureau van stemopneming in het hoofd-kiesdistrict *Hoogeveen* ter verkiezing van leden voor de vergadering der Provinciale Staten van *Drenthe*, in dato 27 dezer no. 256, daarbij inzendende eene lijst van vier personen, welke bij de verkiezing van twee leden der Provinciale Staten op den 26 dezer, in gemeld hoofd-kiesdistrict gehouden, de meeste stemmen, doch geene volstrekte meerderheid hebben bekomen, zijnde de heeren *Mr. L. Carsten te Hoogeveen*, A. *Roelink H.zoon te Meppel*, *Mr. J. W. J. Baron de Vos van Steenwijk te Meppel* en *L. J. Luten te Ruinerwold*, tusschen welke gevolgelijk eene herstemming moet plaats hebben;

Gelet op art. 9 en 14 der wet van 6 Julij 1850 (Staatsblad no. 39.)

Is besloten:

Te bepalen, dat de herstemming over de evengemelde op de lijst voorkomende personen zal gehouden worden op *Woensdag den* 9 *November aanstaande.*

Afschriften dezer te zenden aan de Voorzitters der Besturen van al de gemeenten in het hoofd-kiesdistrict *Hoogeveen*; zullende voorts dit besluit in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van Woensdag, 2 November aanstaande worden opgenomen.

Voor extract conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

Het IXe Landhuishoudkundig Congres.

Drenthe is ongetwijfeld van alle Vaderlandsche Provinciën het gewest, dat in stoffelijke ontwikkeling het meest ten achteren is, in oppervlakte staat het met sommige Provinciën gelijk, sommigen overtreft het; in bevolking, in rijkdom is het de minste der zusteren. Drenthe is echter voor groote ontwikkeling vatbaar; het bezit uitgestrekte velden, waarvan zeer velen slechts op de hand van den ontginner wachten, om in vruchtbare landerijen herschapen te worden, die aan honderde handen arbeid en aan honderde monden brood verschaffen.

Wat baat echter de vatbaarheid voor ontwikkeling, zoo van deze vatbaarheid geen gebruik wordt gemaakt? En hoe kan daarvan gebruik worden gemaakt, zoo dezelve niet bekend is?

Het is daarom in het belang van Drenthe, om de wetenschap daarvan zooveel mogelijk te verspreiden en wel bijzonder buiten de landpalen van de oude Landschap. Wel zijn zeer vele ingezetenen dezer Provincie bezield met de vurige begeerte, om de ontwikkeling van het gewest hunner inwoning met alle hunne krachten te bevorderen, maar het ontbreekt hen aan de magt daartoe, aan geld; dit geld moet uit andere provinciën komen. De kapitalisten dáár moeten weten, dat Drenthe ruime gelegenheid aanbiedt, om hun geld op eene zekere en tevens op eene nuttige wijze te beleggen, eene wijze, die te verkiezen is boven het koopen van staatspapier, daar zij, dorre en onvruchtbare vlakten in welige landdouwen verandert, den rijkdom van het Vaderland wezenlijk vermeerdert, en vele huisgezinnen aan arbeid en brood helpt.

Vele kapitalisten zijn huiverig, om in de tegenwoordige tijden hunne gelden in Staatspapieren te steken; zij beschouwen den toestand van Europa, en misschien teregt, als een kruidmijn, waarin slechts een vonk behoeft te vallen, om eene algemeene uitbarsting te veroorzaken, waarbij ligtelijk een of meer Staten kunnen te gronde gaan, zonder vooraf hunne schulden te betalen.

Ook de ondernemingen van nijverheid, zooals het aanleggen van Kanalen etc. zijn tegenwoordig in discrediet door de minder goede uitkomsten en de misrekeningen, welke vele derzelve hebben opgeleverd.

Landbouw en landontginning blijven echter steeds bij vele kapitalisten gezocht, niet alleen, omdat bij dezelve het kapitaal behouden blijft, al levert het ook zulke groote renten niet op, maar ook omdat men, vooral bij landontginning, in de gelegenheid is, iets daar te stellen, iets, als het ware, uit het niet te voorschijn te roepen, dat voor vele menschen dikwijls nog aantrekkelijker is dan hooge rente.

Het is te verwachten, dat velen, die naar eene plaats uitzien, om met hun geld eenige ontginning aan te vangen, gaarne van de vele uitmuntende gelegenheden, welke Drenthe daartoe aanbiedt, zullen gebruik maken, zoo ze Drenthe slechts kennen.

Eene betere gelegenheid, om Drenthe ook in dit opzigt in de zuster-Provincien bekend te maken, wordt er voorzeker niet aangeboden dan door het IXe landhuishoudkundig congres, hetwelk in het volgende jaar te Assen zal gehouden worden. Het is te verwachten, dat alsdan vele vreemdelingen herwaarts zullen komen, dat velen uit andere Provincien het bezoeken van het congres zullen aangrijpen, om tevens een ontdekkingsreis te doen naar de Provincie, die zij naauwelijks bij naam kennen, of die aan velen als het Siberie van Nederland is afgeschilderd.

Wij beschouwen het daarom in het belang van Drenthe, dat dit congres zoo luisterrijk mogelijk zij, ten einde zooveel doenlijk vreemdelingen naar hier te lokken, en dat alles worde aangewend, om deze vreemdelingen het verblijf hier zoo aangenaam mogelijk te maken, ten einde het ongunstige denkbeeld, dat velen van Drenthe hebben, worde weggenomen, en zij uitgelokt worden, om ons gewest nog eens weer te bezoeken. Wij hopen daarom ook, dat de Staten de voor het congres aangevraagde *f* 1000-„ mogen toestaan. Dat men wel bedenke, dat Drenthe de hefboom voor hare ontwikkeling, geld, van andere gewesten moet ontvangen.

Het ontslag nemen door den heer Mr. G. L. KNIPHORST, als lid der Provinciale Staten van Drenthe.

Men komt terug op de bewering, dat de heer *Kniphorst* zijn ontslag niet had moeten nemen, daar hij *per se* ophield lid der Staten te zijn; het betoog, dat men levert, getuigt te zeer van de zucht, om eene dwaling, welke men zelf gevoelt, teregt te praten, dan dat wij ons de moeite zouden geven, om daarop punt voor punt te antwoorden; men wringt zich in zulke bogten en wendingen, dat zelfs een onkundige de valschheid der gevoerde redeneringen gemakkelijk kan onderkennen. Wij willen alleen nog opmerken, gelijk wij in ons voorlaatste nummer ook reeds te kennen gaven, dat de heer *Kniphorst* zoo weinig *per se* ophield lid der Staten te zijn, dat hem, ook na zijne aanneming van de betrekking van Raadsheer, de toegang tot de vergaderzaal der Staten niet had kunnen geweerd worden, hetgeen toch wel het gevolg had moeten zijn, zoo hij per se opgehouden had lid te zijn en dus geheel gelijk stond met iemand, die geen lid was. Het eenig mogelijke doch niet zekere gevolg, dat het aanblijven van den heer *Kniphorst* zou kunnen gehad hebben, zou geweest zijn, dat zijne benoeming van Raadsheer, weder was ingetrokken: maar hij zou dan lid der Staten gebleven zijn; geen magt in den Staat kon hem zijn mandaat van Provinciale Volksvertegenwoordiger ontnemen.

De schrijver van het door ons bedoelde betoog eindigt met te betuigen, dat hij een ruimen blik bezit, om het geheel te overzien, hoedanige blik hij aan ons ontzegt; wij moeten hem wel gelooven, daar hij zelf dit openlijk verkondigt, en ieder zich zelf het best dient te kennen. Bij het uitleggen van wetten, houden wij echter in geenen deele van zoodanigen blik, die alles, wat men verkiest, in en tusschen de regels leest, waar ieder ander niets dan eene duidelijke bepaling ziet. Zoodanige blik is even gevaarlijk voor hen die de wetten moeten opvolgen, als voor hen, die dezelve moeten toepassen, daar men dan ligt op het gebied van den wetgever verdwaalt, en in de wet leest, wat, naar iemands individuële opinie, de wetgever had moeten bepalen.

Wij zullen niet op deze zaak terug komen, daar wij zouden vreezen te veel van het geduld van het publiek te vergen, en de schrijver van meerbedoeld betoog door onze teregtwijzing in eene stemming schijnt te zijn gebragt, die eene bedaarde redenering onmogelijk maakt.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

„Het eerste kanonschot is gevallen," maar wie loste het— de Rus of de Turk? 't waarschijnlijkste is, dat laatstgenoemde het eerst den haan aftrok of de lont aan het kruid bragt, maar, hoe 't ook zij, nog achten wij dit geen onherroepelijk teeken ten oorlog, in weerwil van zoo vele gespoorde journalisten, die de bazuin des krijgs blazen. Wij houden nog altijd vast aan het geloof, dat de diplomatie bij magte zal zijn, om te verhoeden, dat Europa ten speelbal zal worden van plundering en moord, omdat de Czaar een ander stukje papier van den Sultan verlangt. De jongste berigten versterken die hoop op nog andere wijze. Zij verzekeren, dat de Sultan aan Omer-Pacha bevel heeft gezonden, om den termijn aan Rusland tot ontruiming der Donau-Vorstendommen gesteld, tot 1 November te verlengen, opdat inmiddels over eene verzoening kon worden gesproken en geschreven. Nu is er onderwijl wel vijandelijkheid gepleegd, maar was het Rusland dat begon, dan zal het wel willen hooren, wat de Sultan meent te moeten zeggen, en is het Turkije geweest, dan zal de Russische opperbevelhebber, overtuigd dat de meer vredelievende gezindheid van Turkije eerst bekend werd, nadat de lont reeds aan 't kruid was gebragt, gaarne dien krijgslust met den mantel des medelijdens bedekken. Men zegt, dat de Sultan nu het Olmutzer vredes-tractaat zou willen teekenen, als de Czaar de gemaakte oorlogskosten betaalt, tegen borgstelling van Frankrijk en Engeland voor eene stipte handhaving van de regten en vrijheden der Grieksche Christenen. Het staat echter te vreezen, dat de Czaar geen ooren zal hebben voor zulk eene kostbare propositie. En dan? — Gewigtige vraag! Want hoewel wij steeds hebben geprofeteerd vrede! vrede! wantrouwen wij toch de zoete toonen der herdersfluit, als die in slaap zoekt te wiegelen nopens de gevaren, waarin Turkije en ook geheel Europa verkeert. De Sultan, gezweept door de politieke schriftgeleerden, die het ten oorlog! uit den Koran konden lezen, alsmede door de ruwe kreten van Egyptische hulpbenden en Europesche dolende ridders — zal hij den toestand van onderhandelen, van bespreken en beschrijven lang kunnen volhouden? zullen de hulptroepen, uit twee werelddeelen bijeen geraapt, met het geweer in den arm blijven staan, bij den zweepslag van de diplomatische couriers? Zullen zij dat, als de winter nadert en koude en gebrek in hunne gelederen voert? 't Is reeds wonder, dat de Sultan nog zoo meester blijft! Immers, ruwe kracht, opeengehoopt en ongebruikt, wordt ten laatste eene ramp voor eigen land. En als die kracht door de behendigheid der diplomatie niet tegen Rusland mag worden gebruikt, zullen dan de Christenen in Turkije, die nu te midden van de duizende en tienduizende gewapende Muzelmannen wel rustig *moeten* blijven, ten laatste geen slagtoffers worden van zoo veel teleurstelling? Wee hen, als die wrevel der Osmans en vooral van de gewapende huurlingen tegen hen bevrediging zoekt! Zij zullen gekweld en verdrukt worden, doch niet alleen ten aanzien van hun ligchaam, ook hunne beurs zal grooten overlast lijden. Eerst hebben de Turken met grooten weerzin de schatkist helpen vullen, omdat zij hun geld verspild achten aan nuttelooze demonstratien — later, toen de stemming der Regering oorlogzuchtig werd, bragten zij grootere offers, ja spaarpot-goud en kleinoodien, maar als nu de honderdduizenden van krijgsknechten ook dat hebben verteerd, zonder bepaald voordeel, althans zonder oorlogsroem, wie zal dan

DE VERTELLER ENZ.

Gruwzame moord op de Fransche en Spaansche Grenzen.

Eene vreesselijke misdaad is met groote stoutmoedige koelbloedigheid nabij het hospitaal van Ricumayou gepleegd geworden. Den 15 dezer traden een Spanjaard, Antoine Balarin, van Ghistain, en een inwoner der gemeente Azet, genoemd Pierre Vergers, om iets te gebruiken het hospitaal van Ghistain binnen. Zij wilden vertrekken om te zamen tot la Viellecture te gaan, toen drie Spanjaards het vertrek, waarin zij zich bevonden, binnentraden, die vernemende, dat zij voornemens waren zich naar Frankrijk te begeven, hen verzochten te wachten, zeggende dat zij een *outre* (wijnzak van geitenvel) bij zich hadden, die goed gevuld zou worden, om ze onderweg te ledigen. Balarin en Vergers voldeden aan hun verzoek, en weldra sloegen allen vereend den weg naar het hospitaal van Ricumayou in, waar zij tegen den middag gezamenlijk den maaltijd hielden.

Vergers wisselde een goudstuk voor zilveren Fransche munt, en Balarin eene vraag beantwoordende, die tot hem werd gerigt, zeide, dat hij zich naar de kermis van Lourdes begaf, waar hij misschien muildieren zou koopen. Na den maaltijd zetteden Balarin, Vergers en de drie Spanjaarden hunnen togt voort. Na ongeveer een paar uren te hebben afgelegd bleven de drie Spanjaarden, die op eenigen afstand van Balarin en Vergers gingen, niet ver van de hooge brug over de vliet van Ricumayou staan. De een hield een mes in de hand, greep Balarin bij den kraag, tot hem zeggende; ge moet ons uwe beurs geven, of wij zullen u van boven tot onder opensnijden.

Balarin, wien eene andere, eveneens met een mes gewapende Spanjaard, aan de andere zijde van den kraag vasthield, meende aanvankelijk, dat men schertsen wilde en wierp hun de beurs toe, die meer dan 400 franks bevatte, overtuigd, dat men hem die zou terug geven; maar integendeel. Dadelijk dwongen de Spanjaards hem te gaan zitten, en zijn gordelriem losmakende, bonden zij hem de armen er mede. Vergers, die door den derden Spanjaard bewaakt werd, was gedurende dat tooneel als verpletterd. Wat doet gij? had hij herhaaldelijk den Spanjaarden gevraagd. — Gij zult het dra zien, was hun antwoord.

Inderdaad, een oogenblik later werd hij op zijne beurt door de Spanjaards beroofd, met zijn gordelriem aan Balarin gebonden, en hem gezegd, terwijl hem tevens de afgrond werd getoond, die zich bezijden den weg bevond: „zie daar de weg, die voor u openstaat." Balarin en Vergers smeekten dringend de Spanjaards, om hun in het leven te laten; maar deze bleven doof voor hunne smeekingen. Men dreef hen met schoppen en stokslagen voort tot aan den rand des afgronds, waarin zij gestort werden.

Twee boomtakken hielden hen, op een afstand van ongeveer anderhalve Nederl. el van den weg in hunnen val tegen. Dadelijk sloegen de Spanjaarden hen met hunne stokken en wierpen hen met steenen. Ten gevolge van dien aanval vielen Balarin en Vergers van de takken die hen hadden tegengehouden; maar hun val werd op nieuw gestuit door de takken van een notenboom. De gordelriem die hen aan elkander bond brak, en Balarin stortte op den bodem des afgronds, waar hij buiten kennis bleef liggen.

De frischheid van het water, dat daar ter plaatse liep, deed hem bij de nadering van den nacht, zijne bewustheid herkrijgen. Na gedurende eenige uren bovenmenschelijke pogingen te hebben aangewend, gelukte het hem uit den afgrond te klauteren en den weg te bereiken, van welken hij geworpen was. Bij het opklimmen bespeurde hij aan den nootenboom hangende, het bloedig lijk van den ongelukkigen Vergers. Balarin had nog genoeg kracht, om zich tot op een zekeren afstand van Saint Lary voort te slepen. Een douanier, die hem ontmoette vroeg den aan het hoofd zwaar gekwetsten man, die zich naauwelijks op de been konde houden, van waar hij kwam. Balarin verhaalde hem de omstandigheden der misdaad, waaraan hij zoo wonderbaar ontsnapt was.

Dadelijk daarop heeft de keizerlijke procureur, van het gebeurde verwittigd, zich ter plaatse der misdaad begeven, waar men den ongelukkigen Vergers in een deerlijken toestand vond. Een der in den avond van 15 October in gesprek met een der moordenaars geziene Spanjaards is in hechtenis genomen, en de ijverigste nasporingen ter ontdekking der daders worden in het werk gesteld. Vergers laat eene vrouw en zes jonge kinderen na.

Reddingstoestel van Liefland.

In het tijdschrift *Astrea* vinden wij melding gemaakt van een door den heer van Liefland, kunstschilder, uitgedachten toestel tot zelfredding op zee.

Na herhaalde proefnemingen kwam hij er toe, om tot dit doel kurk te bezigen, weshalve hij een van die stof vervaardigden toestel ter beantwoording eener prijsvraag aan het collegie Zeemanshoop inzond.

bijspringen? De rajah's — de Christenen. Zij, die het ⅘ gedeelte der belastingbetalende Turken in Europa uitmaken. En als dat oogenblik van binnenlandsch geweld dáár is, zullen dan die millioenen belijders van de Christelijke godsdienst, wetende hoe zwak en benaauwd hun Gebieder, hoe geldeloos de schatkist is, den Sultan gewillig betalen, wat des Sultans heet, ongezind als deze zich gewoonlijk betoont, om den Christen te gunnen wat hij zijn dierbaarst eigendom noemt? Wie zal die Christenen dan keeren, als zij opstaan tegen hunne verdrukkers? De Czaar?!. Of zal hij toezien dat een ander hen tot onderwerping brenge? Alles wèl beschouwd, dan verkeert Turkije in eene hoogst gevaarlijke crisis en ook zonder oorlog met Rusland, zal het oude Stamboul moeite hebben, om het hoofd omhoog te houden. Uit zóó groote overspanning, geleidelijk, zonder schokken, tot rust te komen — is schier ongeloofelijk. De Oostelijke hemel is dus zeer donker, en al mogt in de eerste dagen geen storm dien beroeren, dan is er toch elk oogenblik eene uitbarsting te vreezen, waarvan de gevolgen niet te berekenen zijn. Al werd het Staatsgebouw ook door eigen zonen omvergehaald, dan zouden de neerploffende steenen aanleiding geven tot maatregelen van voorzorg en tot zoogenaamde hulpvaardigheid van de zijde van hen, die wel niet treuren bij dien val, maar voordeel zoeken uit den verwarden puinhoop.

Het overige nieuws in Europa is vrij onbelangrijk. Alles wordt als 't ware geëclipseerd door de Oostersche kwestie. Alleen op materieel gebied heerscht leven. De groote vraag: „wat zal men eten?" houdt de aandacht van regenten en geregeerden bezig, en de beginselen van vrijen handel hebben eene zware proef door te staan. Niet overal worden zij gehuldigd, hoewel het toch blijkt, dat zij door geheel Europa diepe wortelen hebben geschoten. Waar zij verloochend worden, is dit meer te wijten aan een tijdelijk toegeven aan volks-eischen, dan aan wantrouwen aan hare deugdelijkheid. Zeker is het echter, dat elke verloochening van die beginselen zich later zal wreken, ook op hen, die haar eischten, en dan is hare zegepraal volkomen. In ons Rijk zal men verstandiger zijn, en niet overgaan tot eene beperking van den vrijen handel. Alle verstandigen in den Lande zouden daartegen ook hunne stem verheffen. De arbeidende klasse moet zoo *veel* mogelijk worden ondersteund, doch zoo *min* mogelijk door *giften*. Daartoe behooren zich allen te vereenigen, die door studie en ondervinding heldere begrippen hebben verkregen van 's Volks toestand en behoeften, en vooral aanzienlijken en rijken, die stoffelijke hulp kunnen aanbrengen. Eene loons-verhooging, hoezeer hare schaduwzijde hebbende, zal wel eene der beste hulpmiddelen in den tegenwoordigen nood zijn, want gebrek aan werk schijnt er niet te zullen zijn. De verdiensten echter zijn volstrekt niet in evenredigheid met den prijs der noodzakelijkste levensmiddelen. Veler hoop is ook in dezen op het behoud van den vrede; indien deze namelijk door de in onmin levende partijen formeel werd gesloten, dan, meenen zij, zou de oogst, die niet mislukt is te heeten, doch hier en daar opeengehoopt ligt, zich weldra over Europa verspreiden en in de behoeften, tegen veel billijker prijzen, voorzien. Mogt die hoop worden verwezenlijkt! Zeker is het althans, dat in de hoofdstad van ons Rijk, waar somtijds zoo groote massa koorn voorhanden is, thans zeer weinig voorraad wordt gevonden, en dit houdt ook hier, bij niet meer dan middelmatigen oogst Binnenlands, de prijzen zeer hoog.

Weldra komen onze Volksvertegenwoordigers weder bijeen en zullen de discussiën over de begrooting over 1854 een aanvang nemen, terwijl, naar men verzekert, ook subsidiën voor openbare werken ter beöordeeling zullen worden voorgesteld. In de jongste dagen is reeds gemeld, dat het Rijk krachtdadig zou willen medewerken tot verbetering van het Zwolsche diep en van den zoogenaamden „Ketel" of het Kanaal van Kampen naar zee, en dat verlevendigt de hoop, dat de Regering ook Drenthe niet zal voorbijgaan. Die hoop is toch niet onbillijk, trouwens als de Regering Drenthe helpt, zet zij geld uit, dat spoedig tiendubbele opbrengst voor de schatkist.

Wij weten wel, dat veler stelregel is: „geene groote werken van Rijkswege of geldelijk ondersteund door het Rijk!" maar wij zijn niet geheel van dezelfde gedachten, en voeren onder anderen tegen dien stelregel aan: „de droogmaking van het Haarlemmer-meer." Zou dat grootsche werk door eene particuliere Maatschappij zijn ondernomen? Hoogstwaarschijnlijk — nooit. Vooral in ons Land, waar de geest van associatie nog niet sterk genoeg is, om zulk een arbeid te voltooijen. De Regering deed dit, en menig verwijt is haar daarom toegevoegd. Maar nu? De stem der veroordeeling zwijgt, eene enkele lofspraak wordt haar nu en dan reeds geschonken, en weldra zal de tijdgenoot in dankbare bewondering den grond aanschouwen, die van onder de baren te voorschijn gebragt, op nieuw eene zee vertoont, maar eene zee van goudgeel koolzaad. Daarom niet onvoorwaardelijk gezegd: „het Rijk helpe nimmer!" Als particulieren te beschroomd of te zwak zijn, om voor het algemeen iets nuttigs en voordeeligs uit te voeren, dan kan het pligt van den Staat zijn, om het werk aan te vatten, zelfs tegen den wil van de menigte, die niet altijd in staat is, om de zaken juist te beoordeelen, vooral niet, als 't geen gedaan moet worden, geen *onmiddelijk* voordeel schenkt. De tijd is echter regtvaardig en zal ook regtvaardigen, wat er goeds en voordeeligs door het Bestuur wordt daargesteld.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN

Men verneemt dat in verband met de duurte der levensmiddelen, aan de manschappen van het leger eene verhoogde soldij zal worden uitbetaald.

— Bij de centrale cholera-commissie te Amsterdam zijn aangegeven:

Op 28 Oct. 3 cholera-lijders en 4 overledenen.
Op 29 Oct. 6 cholera-lijders en 3 overledenen.
Op 30 en 31 Oct. 13 cholera-lijders en 11 overledenen.

— Bij de plaatselijke commissie van geneeskundig toevoorzigt te Rotterdam zijn aangegeven:

Op 27 Oct. 6 cholera-lijders, 2 hersteldeu en geen overledene.
Op 28 Oct. 4 cholera-lijders, 1 herstelde en 4 overledenen.
Op 29 Oct. 3 cholera-lijders, 2 hersteldeu en geen overledene.
Op 30 Oct. 2 cholera-lijders, geen herstelde, en 1 overledene.

— In de residentie is aangekomen de heer Annibal Joresti, ambtenaar bij de Turksche regering, komende van Konstantinopel. Naar men verneemt heeft de komst van dezen heer hier te lande ten doel, het zoo mogelijk in dienst nemen van marine-officieren.

— Binnen een jaar zal een doorloopende spoorweg gereed zijn van Ostende naar Triëst, een afstand van 500 mijlen, die heden nog slechts op twee punten is afgebroken. De brieven, reizigers en paketten zullen alsdan niet veel meer dan twee dagen noodig hebben, om van de oevers van het Kanaal naar die der Adriatische Zee vervoerd te worden; van daar zullen zij nog vier dagen naar Egypte noodig hebben, en door middel van den spoorweg van Alexandrië naar Caïro, die snel vordert, kunnen zij 36 uren later op de Roode Zee ingescheept worden, vanwaar zij na verloop van twaalf dagen te Bombay zullen zijn, dat is drie weken na Londen verlaten te hebben. Binnen denzelfden tijd zal de electrieke telegraaf, die over de Middellandsche Zee wordt gelegd, Suëz bereiken, en de draad van 1400 mijlen lengte, die reeds tot Calcutta geplaatst is, zal al de belangrijke steden der Oostindiën met de haven van Bombay vereenigen; zoodat men voor het einde van 1856, per telegraaf in tien of elf dagen met elk punt in de Indiën gemeenschap kan hebben, en men in één en twintig dagen per stoomboot en locomotief naar Bombay zal kunnen gaan.

— Bij vonnis der arrond. regtbank te Goes, dd. 24 Oct. jl. is de heer A. A. Mojaart, laatstelijk kantonregter-plaatsvervanger en Burgemeester te Colijnsplaat, verklaard in staat van kennelijk onvermogen; er is een curator voor hem benoemd.

— In de vorige week zijn 514 bunders grond, in den Haarlemmermeer-polder gelegen, verkocht voor ƒ 353,500; dit is ten naastenbij ƒ 680 per bunder. Op 29 Nov. e. k. zal op nieuw eene verkooping van diergelijke gronden gehouden worden.

— Te Leijden is onlangs opgerigt eene afdeeling *Nederland*, der in Duitschland gezetelde *Gustaaf-Adolf-Vereeniging* en het hoofdbestuur dezer afdeeling is voor 's hands te Leijden gevestigd. Door het hoofdbestuur zijn dezer dagen circulaires rondgezonden, om tot algemeene deelneming op te wekken, benevens de statuten, die den aard en het doel, de inrigting en het bestuur van de afdeeling *Nederland* der *Gustaaf-Adolf-Vereeniging* betreffen.

— Dezer dagen werd in het ziekenhuis te Leeuwarden binnengebragt en is spoedig daarna overleden eene hoogbejaarde vrouw in eene der arme buurten dezer stad woonachtig, welke door hare buren brandende werd gevonden. — Alleen op een kamertje wonende werd dit onheil eerst ontdekt, toen de ongelukkige reeds bijna geheel verbrand was. Men gist dat het onbedachtzaam gebruik eener brandende lamp, haar deze ramp heeft berokkend.

's Gravenhage, 28 Oct. Z. M. de Koning is heden morgen ten 5½ ure van het Loo in de residentie aangekomen.

30 Oct. Z. K. H. prins Frederik is uit Berlijn alhier teruggekeerd.

— De Tweede Kamer der Staten-Generaal is tot hervatting van hare werkzaamheden bijeen geroepen tegen Dingsdag den 8 November aanstaande.

Amsterdam, 28 Oct. Te Delft zijn van 24 tot en met 26 Oct. bijgekomen 19 cholera-lijders, 14 hersteld, 15 overleden; blijvende 24 in behandeling.

— Men verneemt dat in onderscheidene steden des vaderlands, door de afdeelingen der Nederlandsche Maatschappij tot afschaffing der Slavernij, pogingen worden aangewend om het gewigtig doel dier vereeniging te bereiken. Verscheidene adressanten wenden zich daartoe bij eerbiedig request aan Z. M. met de bede: „dat het haar moge behagen gepaste maatregelen te nemen om de vrijwording der slaven in 's lands overzeesche bezittingen tot stand te brengen." Zij meenen aan de eene zijde dat de slavernij onvereenigbaar is met de voorschriften, den geest en de strekking van het evangelie, terwijl zij, aan den anderen kant, hunne overtuiging kenbaar maken, dat eene vooruitziende staatkunde gebiedt de leiding van de vrijmaking der slaven in handen te nemen, en deze gewigtige aangelegenheid niet over te laten aan den onweerstaanbaren drang der omstandigheden. De adressanten laten overigens het regt op schadeloosstelling gelden van hen, wier eigendomsregt eenmaal erkend is, en geven verder met vertrouwen de keuze der meest gepaste middelen geheel aan de wijsheid van Zr. Ms. regering over.

29 Oct. Te Schiedam zijn van 23—28 Oct. bijgekomen 2 lijders, overleden 1, hersteld 8; blijvende in behandeling 2.

Helder, 28 Oct. Naar wij vernemen heeft zich aan boord van Z. M. stoomschip *Cycloop*, de cholera vertoond. Reeds op de reis van Rotterdam naar Hellevoetsluis, had men een sterfgeval aan de ziekte te betreuren en gisteren zijn daaraan twee man der ekwipage bezweken, terwijl er nog twee zieken in het marine-hospitaal zijn opgenomen.

Leeuwarden, 27 Oct. Een verzoekschrift aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, ter afschaffing van de accijnsen op de eerste levensbehoeften, is dezer dagen verzonden, met 362 naamteekeningen, allen van gegoede ingezetenen dezer gemeente, voorzien.

— Wederom zijn 32 runderen afgemaakt, door longziekte aangetast. — Totaal 8731 runderen.

— In de gisteren avond gehouden vergadering der afdeeling Leeuwarden van de maatschappij tot bevordering van fabrijk- en handwerk-nijverheid in Nederland is o. a. besloten, zich over de oprigting eener provinciale industrieschool te Leeuwarden met het collegie van Ged. Staten dezer provincie in aanraking te stellen.

Groningen, 31 Oct. Gisteren morgen zijn weder, in drie à vier partijen, meer dan twee honderd stuks rundvee, meestal jong soort, door deze stad vervoerd, welke alle door den handelaar Salomons van Weener, in de provinciën Friesland en Groningen zijn opgekocht. Het grootste gedeelte dezer runderen zal naar Dantzig en andere plaatsen aan de Oostzee worden overgebragt. *Gron. Ct.*

— Men spreekt van enkele gevallen van cholera te dezer stede, en wel mede ten gevolge van het buitengewoon zachte en warme weder. Officiëel is hiervan echter nog niets bekend.

Montfoort, 30 Oct. Op het gesticht voor verwaarloosde kinderen is helaas! de cholera uitgebroken en daar aan zijn reeds eenige bezweken.

OOST-INDIE.

Batavia, 7 Sept. Den 16 Augustus bevond de gouverneur-generaal met gemalin en gevolg zich te Probolingo, na verschillende plaatsen op Java bezocht te hebben. ZEd. en gemalin genieten bij voortduring de beste gezondheid.

— De in Indie gehouden kollekte ten behoeve der noodlijdenden te Banda, bedraagt thans ƒ36,726.20.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Als een bewijs voor den wrevel des Groothertogs van Toskane over Engelands herhaalde bemoeijingen met zijne handelwijze ten opzigte van om godsdienstige redenen in hechtenis genomenen, deelt een Londensch dagblad de volgende anecdote mede: Onlangs wierp een inwoner van Florence eenig water uit een venster zijner woning, juist toen de vorst daar voorbij kwam, en trof daarmede diens hoofd en kleederen. In doodelijken angst vloog de man naar beneden, viel op de knieën en smeekte om vergiffenis. „Het is niets, antwoordde de Groothertog, maar gelukkig dat het geen Engelsman getroffen heeft, want binnen een half uur zou ik dan in diplomatieke briefwisseling gewikkeld zijn.

De Fransche gezant te Napels heeft bevel gekregen de diplomatieke betrekkingen af te breken. Omtrent de reden van dit bevel zijn verschillende geruchten in omloop.

Parijs, 26 Oct. Bij voortduring luiden de berigten aangaande de kwestie der levensmiddelen gunstig. Van 10 tot 15 November e. k. zal de algemeene raad van het Seine-departement bijeenkomen, om zich met die aangelegenheid bezig te houden.

— Heden avond is prins Napoleon naar Stuttgart vertrokken. Men weet dat 's prinsen moeder, de ex-Koningin van Westfalen, Christina, de zuster is van den regerenden Koning van Wurtemburg; ook is het bekend dat de prins van 1836 tot 1840 in dat Koningrijk zijne militaire studiën heeft volbragt. Koning Willem I heeft het verlangen geopenbaard zijnen neef te zien, en deze heeft onmiddelijk aan de ontvangen uitnoodiging gehoor gegeven.

27 Oct. De Keizer en de Keizerin zijn heden in de hoofdstad teruggekomen.

28 Oct. De stad Marseille heeft den Keizer eene uitgestrektheid gronds aangeboden, ten einde hetzij in de stad, hetzij in hare omstreken, eene Keizerlijke residentie te doen bouwen. Dat aanbod is door den Keizer aangenomen.

— Heden heeft de ochtend-trein van Versailles naar Parijs, nabij het station Asnières, een schok gekregen, veroorzaakt door een gebrek of in de konstructie van den weg of van de wagens, waardoor twee rijtuigen der tweede klasse buiten spoor geraakten en omvielen. Niettegenstaande de tegenwoordigheid van geest van den machinist kon de trein niet oogenblikkelijk worden opgehouden. Een twaalftal personen zijn min of meer zwaar gekwetst, en men spreekt van twee dooden.

29 Oct. De Keizer heeft den Generaal Baraguay-d'Hilliers tot gezant te Konstantinopel benoemd, ter vervanging van den heer de Lacour. Heden avond reeds vertrekt de generaal, van een talrijk gevolg officieren verzeld, naar de plaats zijner bestemming. Reeds sedert eenige dagen was er sprake van de terugroeping van den heer de Lacour, dien men beschouwde als niet krachtig genoeg te kunnen handelen in de bestaande netelige omstandigheden.

— Uit de stukken betreffende het eerstdaags te behandelen regtsgeding wegens het complot van den Hippodrome en dat van de Opera Comique, blijkt, dat tegen 77 personen een geregtelijk onderzoek was ingesteld, en dat daarvan 33 zijn verwezen naar het Hof van assises der Seine onder beschuldiging van deelneming aan complot, gevolgd door een begin van uitvoering; de 44 overigen zijn of in vrijheid gesteld of verwezen naar de correctioneele regtbank, ter zake van deelneming aan geheime genootschappen, verbergen van wapenen enz.; van de 33 crimineel beschuldigden zijn 7 voortvlugtig.

DUITSCHLAND.

Het geschil, dat in Hannover het ministerie en de kroon verdeeld hield, is of zal spoedig worden vereffend. Men verneemt dat de ministeriële krisis die reeds twee maanden duurt eerlang zal ophouden, door de zege van de ultra-behoudende partij en van den ridderstand. De heer von Luthen, een der hoofden van die partij, is bij den Koning ontboden en door dezen, naar men zegt, belast met de zamenstelling van een nieuw kabinet. Is dit gevormd, dan verwacht men de ontbinding der kamers.

— Australië heeft in de laatste negentien maanden 30 millioen pond sterling goud gezonden (ƒ360 millioen hollandsch).

Weenen, 25 Oct. Eergisteren en gisteren hielden de Russische, Fransche en Engelsche gezanten langdurige bijeenkomsten.

— Van 1842 tot heden heeft de Oostenrijksche staat tot het aanleggen van spoorwegen besteed meer dan 202 millioen gulden, waaronder begrepen is de voor het loopende jaar aangewezen dotatie van 20½ millioen.

28 Oct. Eene deputatie uit de Israëlietische gemeente dezer stad werd eergisteren bij den Keizer toegelaten, om hem het intrekken te verzoeken van het jongste decreet betreffende den grondeigendom.

— Jl. Zondag heeft de heer von Meyendorff, de Russische

De toestel weegt 2 pd. 3 onc Ned., heeft een drijvend vermogen van 5 pd. 5 once Ned., en is volkomen toereikend, om een persoon van ruim 50 Ned. pd., zoo gekleed als ongekleed, boven water te houden.

De mede ingezonden halve toestel weegt, met de daarbij behoorende borst, in zijn geheel 2 pd. en 6 once Ned., en heeft een drijvend vermogen van 7 pd. 5 once Ned., hetgeen meer dan voldoende is, om een mensch van gewone zwaarte op dezelfde wijze met het hoofd boven te houden.

Om dezen toestel aan te gorden, worden weinige seconden vereischt, aangezien men het hoofd er doorsteekt en enkel de sluitgesp behoeft vast te maken. De draagbanden, eenmaal op de maat van den gebruiker gebragt zijnde, behoeven nimmer los gemaakt te worden, terwijl de toestel zelf, door zijne veerkrachtigheid, aan ieder past. Verder laat hij de beweging van handen en voeten volkomen vrij, waardoor hij, die de zwemkunst verstaat, er onbelemmerd mede voortkomen kan. Eindelijk, hij is niet kostbaar, en onveranderlijk tegen alle klimaten bestand. Wat de vervaardiging van den toestel betreft, deze is hoogst eenvoudig en gemakkelijk, en te meer daar de heer van Liefland een model heeft, uit gebogen kurk zamengesteld, hetgeen bij eene fabriekmatige bearbeiding waarschijnlijk te verkiezen zou wezen, dewijl het spoediger en minder kunstmatig in elkaâr te zetten is; doch de kurk moet dan van de beste kwaliteit zijn.

De toestel kan ook voor militairen ingerigt worden, alleen door zwaarder koperdraad te nemen, dan toch weerstaat hij de zwaarste sabelslagen en zeker ⅔ der geweerkogels, die anders doodelijk zouden zijn.

Ter berging aan boord staat naauw met den toestel in verband, doch de omstandigheden en verschillende personen, waarin en door wie een *Hydrobaat* zou worden gebezigd, maakt eene bepaalde aanwijzing in dit opzigt moeijelijk. De uitvinder heeft echter niet verzuimd aan te duiden, hoe hij hem voor zich zelven bergt, namelijk in een koffertje zonder sluiting, dat juist zoo groot is als de toestel, waarvan het deksel en het bodemstuk beiden even diep moeten zijn, en hetgeen zich zóó opent, dat de borst door middel van een haakje in het deksel en de rug in de andere helft past. Nu schiet er nog eene tusschenruimte over, groot genoeg om een volledig toilet of andere voorwerpen in te bergen, waarvoor men anders toch een kist of koffertje moet hebben; op die wijze neemt de geheele toestel in den volsten zin des woords hoegenaamd geene plaats in.

ALLERLEI.

Als een staaltje van Engelsche fabriek-aristocratie moge dienen, dat Thomas Salt te Saltaire, eene door hem gegronde stad nabij Bradford, onlangs aan zijne vrienden een klein feestmaal heeft gegeven, op hetwelk niet alle genoodigden waren verschenen, maar toch 3700 personen, lords, mayors, hertogen en arbeiders, menschen van allen stand aanwezig waren. Na het middagmaal bragt hij zijne gasten met extra-spoortreinen en vele honderd equipaadjes naar St. George Hall te Bradford, ter bijwoning van een opzettelijk voor hen ingerigt concert, op hetwelk de meestberoemde kunstenaars en kunstenaressen van Londen ten koste van schatten gelds waren ontboden. Zijne arbeiders, ten getale van omstreeks 4000, werkzaam in de door hem gestichte alpacawol-fabriek), wonen in 700 door hem gebouwde prachtige woningen, die van fraaije tuinen, plaatsen, scholen, baden, enz. zijn voorzien en eene der bekoorlijkste kleinsteden van Engeland uitmaken.

Tot zelfs de laatste overblijfselen van wijlen de Duitsche vloot schijnen met een vijandig lot te moeten worstelen. De laatste overblijfselen zoo als eenige kanonnen, kogels en verder materieel, zouden volgens een besluit van de bondsvergadering naar de vesting Mainz overgebragt worden, maar de Frankforter expediteur kan die niet verzenden, voordat hij aan de eigenaars der panden, waar die voorwerpen geborgen zijn geweest, eene som van ƒ 2000 voor bergloon betaald hebbe.

De beroemde kunstschilder Horace Vernet heeft, volgens een Fransch dagblad, eene nieuwe wijs van schilderen uitgevonden, welke in alle ateliers eene ware omwenteling zal te weeg brengen. Men bereidt namelijk de verwen met olijfolie, waardoor het indroogen der kleuren en het gedurig schoonmaken der penseelen vermeden worden. Wanneer de schilderij voltooid is, brengt men achter tegen het doek eene laag van opdroogende aarde aan, gelijk aan die, welke men bezigt tot het wegnemen van vetvlekken. De olijfolie wordt daardoor weldra opgeslorpt, en de schilderij daardoor gebragt tot den staat van *pastel*. Vervolgens neemt men die aarde weg, vervangt haar door eene laag van lijnolie, welke in de kleuren trekt, en de bewerking is gereed. Op deze wijs vervaardigt de heer H. Vernet thans het portret van den maarschalk Vaillant.

gezant, aan graaf Buol officiële mededeeling gedaan, van eene ontvangen circulaire van graaf Nesselrode, waarin deze kennis geeft van de oorlogsverklaring door de Porte en de toekomstige houding van Rusland wordt aangeduid.

29 Oct. Volgens berigten uit Constantinopel van 21 dezer, heeft lord Redcliffe van de Porte een staking van vijandelijkheden verworven, ten einde de hervatte onderhandelingen onbelemmerd te kunnen voortzetten. Aan *Omer-Pacha* is bevel gezonden, om de vijandelijkheden te schorsen tot 1 Nov., zoo de vijandelijkheden niet begonnen waren; dit is echter reeds het geval geweest, voor dat de Turksche bevelhebber dat bevel ontvangen had.

Berlijn, 27 Oct. De Pruisische regering heeft den spoorweg van Munster tot Hanau aan zich gekocht, en 4 pCt. rente voor het gestorte kapitaal gewaarborgd.

— In den jongsten tijd heeft de Pruissische politie zich het regt toegekend, de aan de post toevertrouwde brieven en paketten te openen. De regering heeft beslist, dat de policie dat regt niet bezit en dat bedoelde opening alleen kan geschieden op bekomen magtiging van wege de justitie.

TURKIJE.

In verschillende brieven wordt verzekerd dat de christenen in het Turksche rijk volstrekt niet te lijden hebben van de Muzelmansche bevolking.

— De *Morning Advertiser* wil, dat de Sultan stellig weigerde de Dardanellen voor de vereenigde vloten te openen, zonder de verzekering, dat zij tegen Russische aanranding bestemd waren, en niet tot bedwang der Muzelmannen.

— De Protestanten genieten in deze dagen eene ongewone vrijheid van handelen in Turkije; het zendelinggenootschap heeft onlangs een magazijn van Bijbels en tractaatjes opgerigt, in het binnenste zelf van Stamboul, het kwartier der Turken in Konstantinopel, alwaar het tot dien tijd aan de Franken (ketters) verboden was hun verblijf te houden. Dit magazijn is gelegen bij de bazars (verkoophuizen), en de Turken kunnen er gemakkelijk van de Heilige boeken kennis bekomen. — De Sultan heeft eene groote uitgestrektheid gronds te Konstantinopel aangewezen om te dienen tot kerkhof voor de Christenen van alle gezindheden, en hij is voornemens, zegt men, er een muur rondom te laten bouwen, op zijne eigene kosten.

— De vloten zijn volgens de jongste tijdingen, stellig den 17 in de zee van Marmara verschenen, om zich naar Gallipoli te begeven. Gallipoli is eene stad in Europeesch Turkije, in de provincie Rumelië, gelegen op het schiereiland Gallipoli (het oude Chersonesus van Thracië), aan den ingang en ten noorden van de straat der Dardanellen, die op die plaats straat van Gallipoli wordt genoemd. Het is eene goede haven, op 200 mijlen afstand van Constantinopel.

— De vijandelijkheden tusschen de Russen en Turken hebben een aanvang genomen. Het fransche regeringsblad deelt dienaangaande de volgende officiëele tijding mede, per telegraaf ontvangen van den Franschen consul te Bucharest van 25 October. „Twee Russische stoomschepen en acht kanonneerbooten hebben den 23 met geweld de Donau willen binnentrekken. Zij werden onthaald op een zeer levendig vuur uit de kleine Turksche sterkte Isactcha, gelegen tusschen Reni en Ismaël. De luitenant-kolonel, bevelhebber der flotilje, drie officieren en twaalf matrozen zijn gedood, terwijl de Russen daarenboven een vijftigtal gekwetsten tellen. De Russische berigten zeggen, dat het der flotilje gelukt is de sterkte Isactcha in brand te steken."

NOORD-AMERIKA.

— Uit New-York verneemt men, dat de Paus in de Vereenigde Staten vier nieuwe bisdommen heeft opgerigt, wier zetels zijn gevestigd zijn te Brooklyn, Newkar, Burlington en Portland.

— De tegenwoordige bevolking van New-York bedraagt 600,000 zielen.

— Er bestaan tegenwoordig zeventien Jezuïten kollegien in de Vereenigde Staten.

— Volgens een dagblad van New-York is in Amerika eene nieuwe soort van drukpers uitgevonden, die van ongesneden papier, hetwelk over een cilinder loopt, binnen een uur tijds 30,000 vellen drukken, doorsnijden en vouwen zal. De uitvinder verklaart zich in staat om eene mijllengte papier zoo snel te bedrukken als eene locomotief dien afstand op een spoorweg doorloopen kan. Men moet hierbij nogtans, zoo lang de ondervinding de zaak nog niet bewezen heeft, in aanmerking nemen, dat de Noord-Amerikaansche berigten dikwijls niet vrij van overdrijving zijn.

RUSLAND.

Onlangs is de briefwisseling tusschen de Britsche en Russische regeringen betrekkelijk de Donau-mond te Sulina openbaar gemaakt. Sedert 1849 schijnen de vertoogen, door Engeland gedaan tot het nakomen van een tractaat, waarbij Rusland verpligt was den Donau op eene bevaarbare diepte te houden, vergeefs geweest te zijn.

Petersburg, 20 Oct. De gemalin van den grootvorst-troonopvolger is den 17 dezer van eene dochter bevallen, die bij den doop den naam van Maria, en van den Keizer den titel van „Koninklijke hoogheid" bekomen heeft.

— Ten gevolge van de oorlogsverklaring door Turkije zijn bevelen uitgevaardigd dat in de Grieksche kerken van het rijk gebeden zullen worden uitgesproken, om des hemels bescherming over de wapenen van den Czaar af te smeeken. Men weet dat sedert den aanvang der Oostersche kwestie de Russische regering zich beijverde, er eene godsdienstige aangelegenheid van te maken, en Keizer Nikolaas heeft geen oogenblik opgehouden, om in dien geest op de gemoederen der Grieksche bevolking te doen werken.

BELGIË.

Brussel, 27 Oct. Op de begrooting der stad Brussel is de post openbare liefdadigheid met 11750 fr. verhoogd, ter oorzake van het toenemend aantal vondelingen en verlaten kinderen in deze stad.

ZWITSERLAND.

Men meldt uit Bern, dat de laatste handelingen van Oostenrijk betrekkelijk het kanton Tessino de bondsregering zeer hebben verbitterd.

EGYPTE.

De Onderkoning van Egypte heeft de noodige bevelen uitgevaardigd, dat alle kweekelingen in de genees- en heelkunde aan de militaire scholen in het Buitenland, naar Egypte moeten terugkeeren om in dienst te treden ter verdediging van den Sultan.

GRIEKENLAND.

Athene, 21 Oct. In verschillende streken worden aanhoudend aardbevingen gevoeld.

SPANJE.

Madrid, 21 Oct. De *Nacion* berigt, dat de Koninklijke raad, op het advies van den Minister van justitie heeft beslist dat er reden bestaat den bisschoppen van Barcelona en Vich eene berisping te geven, en hun aan te zeggen, dat zij zich voortaan hebben te onthouden, om het lezen van boeken of dagbladen te verbieden, blijvende het dien geestelijken overigens vrijgelaten zich, des noodig, ten deze tot de regering te wenden.

DRENTHE.

Assen, 2 Nov. Maandag j.l. is hier aangekomen en heeft hier nachtverblijf gehouden een gedeelte van het escadron jagers te paard, onder commando van den ritmeester *Maschek*, hetwelk te Tilburg heeft gelegen en voortaan te Groningen garnizoen zal houden. Gisteren is hier, onder commando van den 1sten luitenant *Lith de Jeude*, van Groningen gekomen en heden verder getrokken het detachement dragonders, dat te Groningen in bezetting is geweest.

— Sedert Mei j.l. heeft de stad Groningen vermeend van de praamschepen, voorzien van een vooronder, die de Stads-verlaten te Stads-Kanaal passeeren, 60 cent te kunnen vorderen. De schippers van bovengenoemde schepen waren hierover ontevreden, daar zij vroeger slechts 20 cent betaalden; en daar zij de 60 cent naar hun zeggen niet betalen konden, vervoegden zij zich bij de bevoegde magt. Den 27 Oct. heeft naar men ons berigt, het kantongeregt te Zuidbroek uitspraak gedaan ten voordeele van de praamschippers, en zonde den meergenoemden schippers het sedert Mei meer betaalde Verlaatsgeld worden gerestitueerd. *Prov. Gr. Ct.*

— Z. M. heeft goedgekeurd de beroeping van predikant te Beetgum, uitgebragt op *J. Aling Prins*, pred. te Kamper-eiland.

— De heer *G. van Henneckeler*, math. en phil. nat. cand., is door de heeren curatoren van het gymnasium te Leiden geplaatst op het tweetal, opgemaakt ter vervulling van de openstaande betrekking van tweeden onderwijzer in de wiskunde.

— De zaak tegen den gewezen President en Secretaris van de Prov. geneeskundige commissie in dit gewest, wegens het uitreiken van een diploma aan den Med. Dr. *Krull* te Gieten, buiten voorkennis, medeweten of toestemming der commissie, wordt thans door de justitie onderzocht; zij werd zulks nog niet, toen een dagblad daarvan reeds het berigt behelsde. In de vorige week is er op denzelfden dag huiszoeking gedaan bij den gewezen President te Hoogeveen, bij den gewezen Secretaris te Zuidlaren en bij den heer *H. P. Krull* te Gieten. Het *Hand.bl.* en de *N. Rott. Ct.* vermelden, dat de gewezen President is gearresteerd en gevankelijk naar Assen is gebragt; wij kunnen dit bepaaldelijk tegenspreken. Men had zich inderdaad, alvorens zoodanig berigt in eene zoo teedere zaak ter neder te schrijven, wel vooraf wat meer van de waarheid daarvan mogen overtuigen. Intusschen wordt het geregtelijk onderzoek voortgezet.

— A. en *K. Steunebrink* te Oude-Molen zijn in hooger beroep gekomen tegen het vonnis van de Regtbank te Assen, waarbij zij veroordeeld zijn wegens het verkoopen van meel, met krijtwit vermengd.

— Men verneemt, dat door den Raad van Ruinerwold is ingetrokken het verzoek, om subsidie uit de Prov. fondsen tot het bestraten van den Ruinerwoldschen dijk te bekomen.

— Zaturdag j.l. heeft de tweede opneming van den bouw der Kerk en Pastorie te Grollo plaats gehad, en is bevonden, dat de aannemer dusver behoorlijk aan alle zijne verpligtingen heeft voldaan.

— Volgens de *Prov. Ov. Ct.* zou te Meppel het voornemen bestaan, om op een daartoe bepaald terrein een groot gebouw op te rigten, tot het houden van de vergaderingen van het natuurkundig gezelschap, zanggezelschappen etc., waaraan daar ter stede inderdaad behoefte bestaat.

— De pogingen van het diaken-gezelschap te Meppel, om een fonds bijeen te brengen, ten einde aan de mingegoede volksklasse eene uitdeeling van warme spijzen te doen, zijn bij gemis aan genoegzame deelneming, mislukt.

— Reeds vroeger hebben wij melding gemaakt van eene uitvinding van den heer *Ortlep*, bestaande in een wagen, die zonder paarden, door middel van eene daarin aangebragte machinerie, door een of meer daarin zittende personen in beweging wordt gebragt. Gelijk men weet, heeft de heer *Ortlep* voor deze uitvinding octrooi aangevraagd, doch is het verleenen daarvan vertraagd, doordien de heer *Ortlep* de gevorderde gelden niet kon storten. Thans vernemen wij, dat, de heer *Ortlep* een wagen naar zijne uitvinding bij een wagenmaker te Eext laat vervaardigen; dezelve is elf voet lang, van twee groote raderen op zijde en een kleiner van voren voorzien; de voortstuwende kracht werkt door hefboomen; weldra denkt de heer *Ortlep* zich met zijn wagen op de publieke wegen te vertoonen. Reeds thans gaan velen den in de maak zijnden wagen bezien.

— In het berigt in ons vorig no. opgenomen, dat de zaken van de *Drentsche veen- en midden Kanaal- Maatschappij* in orde waren, is eene kleine misstelling opgenomen; daarin is vermeld, dat het contract tusschen het bestuur en de aannemers *geteekend* is; in de vorige week hebben de aannemers verklaard het aan hen door het bestuur laatstelijk toegezonden concept-contract geheel aan te nemen; daardoor waren alle geschillen uit den weg geruimd. Het contract moest echter nog overgeschreven worden en daarna aan de onderscheidene leden van het bestuur en de verschillende aannemers, die in onderscheidene plaatsen wonen, ter teekening worden verzonden. Hoezeer in het contract door eenigen der contractanten zal geteekend zijn, is zulks echter niet met allen het geval. Tot onze vreugde evenwel zijn de zaken dezer Maatschappij thans in orde en kan men weldra het begin der werkzaamheden te gemoet zien.

* **Peize, 30 Oct.** Eindelijk heeft het werk der vooruitgang de zege behaald over den ouden slenter. Nadat in eene vergadering van het Gemeente-bestuur bepaald was, dat de gemeente 20 pct. zoude contribueren tot daarstelling van den straatweg door het dorp Peize, benevens zich belasten met het onderhoud des wegs, waarvoor de pandpligtigen hun eigendom aan de gemeente afstonden, welk besluit met 4 tegen 3 stemmen werd genomen, is in eene daartoe bepaalde vergadering op Zaturdag den 29 October door de onderscheidene pandpligtigen besloten, met uitzondering van enkelen, eene commissie uit hun midden te benoemen, om in gemeen overleg met Burgemeester en Wethouders, de middelen te bespreken, om op de zuinigste en geschikste wijze deze voor Peize gewigtige zaak tot stand te brengen. Daar de hoofdzaak nu tot stand is gekomen, lijdt het geen twijfel, dat het in de bijzaken ook geschikt zal worden, zoodat men verwachten kan, dat eerlang met dit gewigtig werk een aanvang zal gemaakt worden, hetwelk aan de arbeiders brood en aan de andere ingezetenen gemak en zindelijkheid zal verschaffen.

* **Beilen, 31 Oct.** Niettegenstaande 't jagtveld mooi en er veel wild is, komen hier dit najaar weinig jagers. Eene te groote vermeerdering van het wild, ook voor den landbouw niet wenschelijk achtende, heeft men besloten den prijs der permissiebilletten te verlagen tot 25 cents per dag.

* **Ter Apel, 27 Oct.** Den 23 Oct. is bij A. *Buiter*, koopman en kastelein te Ruitenbroek, de schuur in brand gekomen misschien door den bak-oven. Tachtig veeren turf waren aldaar aanwezig, en reeds in brand geraakt zijnde, heeft men er een aarden wal om gemaakt. Tot 2 uur in den nacht heeft men er bij gewaakt, 't welk men nog alle nachten doet.

* Bij Berlijn heeft den 19 dezer maand eene moeder met hare vier kinderen uit vertwijfeling zich in 't water gestort, zij is met 3 kinderen verdronken; een zoontje van 10 jaren is gered.

* Te Oude Berg bij Dankeren, heeft zich een boerenjongen, die op de jagt wilde gaan, de duim en de voorste vingers afgeschoten.

Gramsbergen, 30 Oct. Het door ingezetenen dezer gemeente ingediend adres aan HH. Ged. Staten, strekkende om aan een besluit van den gemeenteraad, om de op te rigten weekmarkt te houden te Ane, hunne goedkeuring *niet* te willen verleenen, is weder in handen van den gemeenteraad gesteld, die jl. Donderdag wederom met vier tegen drie stemmen heeft besloten, deze markt te houden te Ane en niet te Gramsbergen.

— Tot stads genees- heel- en verloskundige alhier, is thans met algemeene stemmen beroepen de heer *Joha*, geneesheer te Boskoop.

— De werkzaamheden aan de stuw worden met ijver voortgezet. Men is thans bezig met het vervaardigen eener schutsluis. Ongeveer 200 menschen vinden daaraan werk. *Pr. Ov. Ct.*

31 Oct. Met waar genoegen maken wij melding, dat er door de nieuw daargestelde schutsluizen bij Ane reeds klein schuiten zijn gepasseerd, en men met de ophaalbrug druk bezig is. Deze gereed zijnde, zal ook de doorvaart voor grootere schepen geopend zijn, en dan zal de provincie aan het gewrocht van den in ondernemingsgeest zoo rijken en grooten *Van Dedem* eene uitbreiding geschonken hebben, waarop het nageslacht, zonder twijfel, dankbaar zegenend zal nederzien!

* **Hoogeveen, 31 Oct.** Op de j.l. Donderdag alhier gehoudene jaarmarkt waren ter verkoop aangebragt 47 paarden, 829 runderen, als 4 vetten, 215 gusten, 457 melkgevenden, 104 jongbeesten en 49 kalveren; 895 varkens, en wel 196 loopvarkens en 699 jongen of biggen, 1023 schapen en 76 geiten. De handel in runderen, schapen en geiten was vrij levendig, en zijn voor de runderen, schapen en geiten goede prijzen besteed, terwijl de varkens tegen verminderde prijzen werden afgezet; in de paarden was de handel zeer gering.

* Als eene bijzonderheid wordt van hier gemeld, dat thans in den tuin van den heer *R. Middendorp*, predikant in het Hollandsche veld, zich bevindt een appelboom, die even als in het voorjaar in volle bloei staat, en waarvan de vrucht zich reeds begint te zetten, alsmede talrijke aardbezien en frambozenbosschen in weelderigen bloei, waarvan bij menigte vruchtdragende zijn.

* **Echten, 31 Oct.** 't Mag wel iets zeldzaams genoemd worden, dat in de verloopene week, 3 kinders van den landbouwer W. te Ruinen, waarvan één zoon en twee dochters de huwelijksgeboden ontvangen hebben. Eerlang zullen dus deze drie, te gelijker tijd, in 't huwelijksbootje stappen.

* **Coevorden, 31 Oct.** Op de heden gehouden tweede herfstmarkt waren aangebragt 355 runderen en 145 schapen. Bij gereeden handel waren de prijzen iets hooger dan heden voor acht dagen. Het vette goed gold 16 ct. per ½ pd; schapen van 4 tot 8 gulden; boekweit van *f* 6,50 á *f* 7; rogge van 9 tot *f* 10 per mud, boter 70 ct. per pd. Ook is hier heden 36 ton honig verhandeld voor *f* 65 tot *f* 70 de ton.

Vergadering der Provinciale Staten van Drenthe van 1 November 1853.

Te elf uur wordt de vergadering geopend.

Er zijn 22 leden tegenwoordig: afwezig zijn de heeren *Slingenberg*, *v. d. Wijck*, *Willinge*, *Witsenborg*, *H. G. van Holthe tot Echten*, *v. d. Vlies*, *Carsten*, *Kok*, *Denning*, *Caspers* en *Nijsingh*. — De heeren W. F. Kijmmell en W. L. Tonckens, die tot leden der Prov. Staten zijn herbenoemd, doch verhinderd zijn den vereischten eed af te leggen, worden beëdigd en nemen zitting.

De Voorzitter geeft kennis, dat de presentielijst van Ged. Staten ter inzage zal voorliggen.

Er wordt overgegaan tot het trekken der Afdeelingen. De Voorzitter trekt voor de afwezigen.

Ged. Staten leggen over: 1o een Kon. besluit houdende goedkeuring van de begrooting der enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1854; informatie, —

2o. een Kon. besluit, waarbij de vaststelling der rekening van de enkel Provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1851 wordt goedgekeurd; informatie; —

3o. een Kon. besluit, houdende vaststelling van een costuum, waarin de leden der Prov. Staten en de Griffier, zoo ze verkiezen, bij plegtige gelegenheden kunnen verschijnen; informatie; —

4. een Kon. besluit, houdende goedkeuring van het Provinciaal Reglement op het verleenen van subsidien uit de Prov. fondsen voor het aanleggen van kunstwegen; informatie;

5o. het rapport van het gecommitteerd lid nopens het verhandelde en door hem verrigte in de onlangs gehoudene Algemeene vergadering van de Drentsche Kanaal-Maatschappij. De Voorzitter stelt voor, om dit stuk ter visie te leggen en Donderdag aan de orde te stellen; de heer *Vos* meent, dat de meeste leden liever de vergadering tot Maandag willen verdagen; de heer *W. L. Tonckens* ondersteunt dit; in omvraag gebragt zijnde, wordt met 13 tegen 9 stemmen bepaald, dat de eerstvolgende vergadering zal plaats hebben op Maandag; deze negen stemmen waren van de heeren *Meursing*, *Prins*, *A. W. van Holthe*, *Hesselink*, *Sluis*, *Aling*, *R. A. van Echten van Holthe*, *J. Tonckens* en *Nijenhuis*.

6o. een verzoek van *G. S.* om diligenthouding met het voorstel, hoe over de *f* 1000-„ in de zomervergadering op de begrooting gebragt tot aanmoediging van het lager onderwijs, zal worden beschikt, daar de vereischte inlichtingen nog niet zijn verkregen. Ter inzage en Maandag aan de orde;

7o. een geïnstrueerd verzoek van R. W. Nijsingh c. s. te Leggelo, dat de bestaande overval in de Drentsche Hoofdvaart boven het Haarschut, die beneden peil ligt, moge worden behouden of dat zij eene nieuwe, mede beneden peil, mogen daarstellen. Ged. St. stellen voor, dat dit adres aan het worde gerenvoijeerd, om ter zake nader onderzoek te doen. Ter inzage en Maandag aan de orde.

Een verzoek van het bestuur van het IXe landhuishoudkundig congres te Assen, om een subsidie van *f* 1000-„ uit de Prov. fondsen tot bestrijding van de noodige kosten, vooral ter bekostiging van de premien van de alsdan te houdene tentoonstelling, wordt gesteld in handen der heeren *Sluis*, *A. W. van Holthe*, *de Milly*, *C. W. E. Kijmmell* en *L. Homan*.

Wordt gelezen eene missive van Ged. Staten, houdende verzoek om diligenthouding met het rapport nopens de wijze, waarop, met verzekering van de belangen van de Drentsche Hoofdvaart, de lage veenen en gronden ten Noordwesten van de Hoofdvaart, die op een lager peil dan dat der Hoofdvaart afwateren, van het overtollig water zouden kunnen worden ontlast, daar het hooren der belanghebbenden ten dezen nog niet is afgeloopen. Ter inzage en Maandag aan de orde.

Is ingekomen een verzoek van den Provincialen Opzigter F. Brocksma om eenige gratificatie ter tegemoetkoming in de vele reiskosten, die hij moet aanwenden. In handen eener commissie, bestaande uit de heeren: *J. Tonckens*, *de Jonge J. T. Homan*, *Aling* en *Vos*.

Zijn ingekomen twee adressen van ingezetenen van de Wijk en Zuidwolde, houdende verzoek, dat eene onbekrompene subsidie uit de Prov. fondsen worde verleend voor een straatweg van Meppel over de Wijk en Zuidwolde naar Hoogeveen met een zijtak naar de Dedemsvaart. Tevens is ingekomen een adres van eigenaren van gronden te Koekange, houdende bezwaren tegen de ontworpene rigting van bedoelden weg, daar deze rigting niet de kortste is tusschen Meppel en Hoogeveen, maar die bijlangs de vernieuwde Hoogeveensche vaart bijna 5000 Ned. ellen korter, minder kostbaar is en daartoe meer belanghebbenden zullen bijdragen; zij verzoeken mitsdien, dat de bedoelde weg, in voegen ontworpen, niet door de Staten worde goedgekeurd of, zoo dit wel mogt plaats hebben, dat Koekange, als deel van de gemeente de Wijk, daartoe niet behoeve bij te dragen of wel dat de straatweg geheel bijlangs de Hoogeveensche vaart worde gelegd. Ter inzage en maandag aan de orde.

Ged. Staten leggen over de stukken, betrekkelijk den aanleg van een jaagpad bijlangs het Meppeler diep van het Groeneveld tot aan de Galgenkamp; de fung. Hoofd-Ing. is van oordeel, dat de daarstelling van dit jaagpad wel uitvoerlijk is, de kosten zijn door hem begroot op *f* 4600. Ter visie en maandag aan de orde.

Wordt gelezen eene missive van den Minister van Binnenl. Zaken, betrekkelijk de verbetering van het Meppeler diep; de Min. geeft te kennen, dat het hem aangenaam was, dat de Staten tot verbetering van dat vaarwater hebben besloten; dat Z. Exc. zich gevleid had, voor de wintervergadering de regeling van de sluisgelden aan de Staphorstersluis te Zwartsluis tot stand te hebben kunnen brengen en daarna autorisatie tot voorbereiding van deze belangrijke verbetering te hebben kunnen verleenen; dat zulks evenwel niet gelukt is, doch dat hij zich vleit, dat in het aanstaande voorjaar eene schikking tot stand zal komen, dat in allen gevalle de Staten van Drenthe zich verzekerd kunnen houden, dat Z. Exc. zich gelukkig zal rekenen, indien hij eene ook in zijn oog hoogst gewenschte verbetering van dezen belangrijken waterweg zal kunnen bevorderen, en dat Z. Exc. zal trachten,

zoo spoedig mogelijk de bezwaren op te heffen, welke aan die onderneming nog in den weg staan.

Wordt gelezen een adres van de ambtenaren en bedienden van het Prov. Gouvernement, dat de Staten nog nader bij Z. Exc. den Minister van Binnl. Zaken mogen aandringen, dat op de Rijksbegrooting worde gebragt een suppletie-post, ten einde hun vergoeding geworde voor ondergane verminderingen hunner bezoldigingen. In handen der commissie voor het adres van F. Broeksma.

Ged. Staten leggen over een geïnstrueerd verzoek van ingezetenen van de Zandberg, gemeente Odoorn, en van de Horsten, gemeente Onstwedde, om eene subsidie uit de Prov. fondsen van ƒ 1200-„ tot het daarstellen van eene Kerk en Pastorij, ten dienste der Hervormden van de Zandberg, Valther- en Exloër-mond, de Horsten en het Stads-Mussel-Kanaal, aan dit kanaal.—Ged. Staten hebben daarover het gevoelen van het gemeente-bestuur van Odoorn ingewonnen, dat heeft te kennen gegeven, dat het aantal Hervormden te Zandberg, Valtherveen, Exloërveen en Exloërmond te zamen 245 bedraagt en dat de plaats voor de nieuwe kerk niet zeer geschikt is.—Ged. St. adviseren tot afwijzing van het verzoek zoo op de gronden, door het gemeente-bestuur aangevoerd, als omdat het minder wenschelijk is te beschouwen, dat onderdeelen van burgerlijke gemeenten, tot twee of meer Provinciën behoorende, tot ééne kerkelijke gemeente worden vereenigd. Ged. St. adviseren echter tevens, om te verklaren, dat de Staten niet ongenegen zijn eene subsidie te verleenen voor het stichten eener kerk en pastorie, zoodra de noodzakelijkheid daartoe zal bestaan en eene plaats daartoe is aangewezen, het meest geschikt voor de ingezetenen van Exloër- en Valther-mond en van de Zandberg. Ter inzage en maandag aan de orde.

Wordt gelezen eene missive van den Min. van Binn. Zaken, ten geleide van een Kon. besluit, waarbij de goedkeuring van het Reglement op de verveeningen wordt aangehouden, en houdende tevens eenige bedenkingen tegen eenige artikelen van dat Reglement. In handen van de heeren: Jh. *R. A. v Echten van Holthe*, *C. E. Kniphorst*, *Oosting*, *v. Veen* en *Nijenhuis*.

Ged. St. brengen ter tafel over 1° een adres en bijlagen van de heeren *Ardesch* c.s. te Zuidlaren, concessionarissen van den straatweg van Glimmen naar Zuidlaren, verzoekende eene subsidie uit de prov. kas voor een dergelijken weg van Zuidlaren naar Gieten, waarvan de kosten op ƒ 41.721 zijn geraamd; — 2° een adres en bijlagen van de Raden der gemeenten Assen en Beilen, die gelijk subsidie vragen tot den aanleg van een straat- of kunstweg tot verbinding der hoofdplaatsen van genoemde beide gemeenten, waarvan de kosten zijn geraamd op ƒ 77,876-„; — 3° een adres van gecommitteerde leden uit de besturen der gemeenten Meppel, de Wijk, Zuidwolde, Hoogeveen en Avereest, vragende mede eene subsidie voor een straat- of kunstweg tusschen die gemeenten, waarvan de kosten geraamd zijn op ƒ 121,248,34½, en 4° een adres van de commissie voor een kunstweg van Vledder naar Steenwijk, mede eene subsidie voor dien weg verzoekende, die begroot is ƒ 28760-„ te zullen moeten kosten. — Ged. Staten geven te kennen, dat alle deze stukken zoo kort voor de vergadering der Staten zijn ingekomen, dat eene instructie dezer onderscheidene plannen onmogelijk is geweest; dat zij daarom aan de Staten willen overlaten, om of deze adressen dadelijk in behandeling te nemen of dezelve ter nadere instructie aan Ged. Staten te renvoijeren, terwijl zij, in het laatste geval als hunnen wensch te kennen geven, dat de behandeling van zoo aangelegene zaken niet worde uitgesteld tot de volgende zomervergadering, maar daarvoor eene buitengewone vergadering der Staten worde bijeengeroepen, zoodra een met bekwamen spoed door te voeren onderzoek deze zaken in staat van wijzen zal hebben gebragt, zoodat de verzoeken nader bij de Staten kunnen worden overwogen.

De discussien over het Reglement op de Honig-en Botervaten, waarvan de behandeling in de zomervergadering is aangehouden, worden maandag aan de orde gesteld.

Daarop wordt de vergadering verdaagd tot maandag aanstaande te 12 uur.

INGEZONDENE STUKKEN.

Eene nieuwe Drentsche Lettervrucht.

De Bijbel, het Evangeliewoord, wordt, Gode zij dank! alom in deze provincie nog hoog geschat. Er is ongetwijfeld geen ander boek, 't welk in Drenthe zoo veel gelezen wordt. Er worden zeer velen gevonden, die niets liever wenschen, dan den Bijbel, het Evangelie van Christus steeds beter te leeren verstaan. Daartoe wordt den eenvoudigen waarheidlievenden een nieuw hulpmiddel aan de hand gegeven. Wij hebben ontvangen de beide eerste nummers van een nieuw Tijdschrift getiteld: *Maandschrift voor eenvoudige Evangelische schriftverklaring, ten dienste van waarheidlievende leden der gemeente, ten voordeele van het Drentsche predikanten weduwenfonds onder redactie van J. J. Swiers, A. H. Pareau en A. L. Lesturgeon, door de Drentsche predikanten-vereeniging.* Wij achten ons verpligt, dit maandschriftje ernstig aan te bevelen aan elk, die de waarheid lief heeft en den Bijbel, het Evangelie van Christus, wenscht te verstaan. Deze beide eerste nummers beantwoorden volkomen aan den titel: zij geven eenvoudige, maar belangrijke ophelderingen van eenige gewigtige Bijbelplaatsen. Wij vertrouwen, dat dit werk onzer Drentsche predikanten rondomme veel bijval zal vinden, dat het vooral in onze provincie zal gelezen worden door elk, die gaarne den Bijbel wil verstaan en de waarheid leeren kennen, die daar is in Christus Jezus. Door het maandschriftje te koopen (het kost slechts ƒ1,20 de jaargang) volbrengt men tevens een werk der liefde, daar de opbrengst geheel komt ten voordeele van Drentsche predikanten-weduwen en weezen.

De medewerkers, — wij hopen daaronder van tijd tot tijd alle Drentsche predikanten te tellen, — leveren hunne bijdragen zonder eenige belooning. Bij elk predikant is gelegenheid tot inteekening, elk boekhandelaar zal het werkje gaarne bezorgen.

DRENTHE'S BLOEI.

Veel wordt er thans voor gewerkt en nog meer wordt er over gesproken, om deze provincie, nu nog bij andere provinciën in stoffelijke welvaart, in kanalen en wat meer van dien aard kan genoemd worden, ten achteren, ook in het genot, dat andere oorden van ons Vaderland reeds lang genieten, te doen deelen. Men wil de groote veenen afgraven en Drenthe van het eene einde tot het andere einde met kanalen doorsnijden; men wil betere wegen aanleggen, die de vervelende en afmattende zandzeeën zullen vervangen.

Dat alles is voortreffelijk te noemen, en wij juichen en prijzen het, dat Drenthe's ingezetenen zoo ijverig den stoffelijken bloei van hunne provincie beöogen: maar hoe verontwaardigend, ja hoe betreurenswaardig is het, dat men in vele gemeenten de zaak der volksopvoeding niet alleen gering acht maar zelfs bekommert. Wij betreuren het daarom juist, dewijl zonder haar een land niet wezenlijk kan bloeijen. De bloei des lands staat in naauw, ja onafscheidelijk verband met den goeden staat van het lager onderwijs. En wenscht men het laatste, wenscht men van zijne kinderen, die eens onze plaats in de maatschappij zullen innemen, eenmaal verlichte, beschaafde en godsdienstige burgers van de gemeente, van de provincie, van het vaderland, dan is het niet alleen een vereischte, dat men voortreffelijke onderwijzers bezit, maar ook de bestuurders van gemeenten moeten geen geldelijk offer te groot achten, om de onderwijzers te bezoldigen, om schoolgebouwen te verbeteren, of waar zulks een vereischte is, door nieuwe te vervangen. Maar juist het tegendeel van het laatste wordt hier en daar waargenomen. Wij willen een enkel voorbeeld noemen.

In het dorp A. is jaren lang een onderwijzer werkzaam geweest, die daar een inkomen genoot van pl. m. vier honderd gulden. De man is thans tamelijk bejaard: maar wat doet het Gemeente-bestuur nu? Het wil den ouden meester door eenen jongen doen vervangen. De maatregel is zeker goed te keuren, maar men is dan toch ook verpligt voor beider bestaan te zorgen. Hieraan is evenwel niet gedacht. Wel heeft men bepaald, dat de bejaarde en aftredende onderwijzer van zijn vroeger inkomen honderd en veertig gulden zou behouden, maar deze som is toch in geenen deele toereikend voor 't onderhoud van hem en zijn huisgezin.

En zal ook de jonge onderwijzer van twee honderd en zestig gulden als jong mensch en meester voor zijn onderhoud kunnen zorgen? En stelt men ook nog eens, dat een huisgezin die som met hem deelen moet, wat anders staat hem dan ten dienste, dan andere bezigheden bij zijn werk te beginnen; deze kunnen ligt hoofdzaak worden, en de school, het onderwijs van zijne aan hem toevertrouwde kinderen wordt bijzaak. Maar de man zal in dit geval niet anders kunnen handelen; een ieder zoekt een heenkomen door de wereld, en dat moet ook de onderwijzer der jeugd doen. Klaagt dus naderhand niet, Gemeente-besturen, dat uwe kinderen en die uwer gemeente-leden zijn verwaarloosd. Klaagt niet over het slechte onderwijs van den onderwijzer. Neen, gij, Gemeente-besturen! hebt u dat zelve te wijten; gij zelve moet u beschuldigen, wanneer de kinderen als onbruikbare, onzedelijke leden in de maatschappij optreden.

Begeert gij eenen jongen onderwijzer in plaats van den ouden, die begeerte is regtmatig; doch gij moet vooraf den laatsten een goed inkomen uit de gemeente-kas bezorgen, dan kon de eerste het volle inkomen behouden. Zoo kondt gij verwachten, dat de onderwijzers uit dankbaarheid voor uwe ondersteuning en hulp, uwe kinderen tot nuttige leden der maatschappij, tot sieraden van de gemeente, van de provincie en het vaderland, opkweekten,

Gij wenscht den bloei van Uwe provincie, maar indien men overal zoo handelde, dan behoefdet gij daaraan niet te denken: want waarheid blijft het door alle tijden henen: een volk, dat zijne hoogste en gewigtigste belangen verwaarloost, is zijnen val nabij.

Aan de Redactie der Provinciale Drentsche en Asser Courant.

De Redactie wordt verzocht het volgende te plaatsen.

In de laatste dagen heeft men weder in verschillende couranten berigten gelezen over het kanaal van Koevorden naar de Eems, maar zooals dit reeds meermalen heeft plaats gehad, is deze zaak weder geheel verkeerd voorgesteld.

Ik ben in de gelegenheid als waarheid mede te deelen:

Dat de heer J. H. Graswinckel nog zeer zeker de beschikking heeft over de concessie;

Dat er pogingen zijn aangewend om een bepaald getal aandeelen in de marke van Zuid- en Noord- Barge voor den heer Graswinckel en zijne maatschappij aan te koopen, maar dat dit getal nog niet te verkrijgen was, zoodat deze aankoop vooreerst is mislukt.

Belangstellenden in deze onderneming zullen weldoen, met zeer behoedzaam te zijn in het als waarheid aannemen van naamlooze berigten, daaromtrent in sommige nieuwsbladen verspreid; het komt mij als waarschijnlijk voor, dat deze onware tijdingen hun oorsprong te danken hebben aan twee personen, de een tegenwoordig te Groningen de andere te Koevorden wonende; welligt gaat het deze menschen als die honden, welke niet ophouden met janken, voor dat men hun een brok heeft toegegooid.

Koevorden, den 28 October 1853. A. VAN RIJNEN.

Correspondentie.

In het volgende no. zullen wij met het opnemen van charades beginnen; intusschen herhalen wij onze uitnoodiging, om ons charades etc. in te zenden.

ERRATUM.

In de vorige courant komt in het berigt uit Hoogeveen over den uitslag der stemming voor twee leden van de Prov. Staten voor: de heer *A. Roelink H. Az.*, moet zijn: *A. Roelink Hz.*

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER DIGNA CORNELIA HOFSTEDE, Echtgenoot van

Mr. S. J. OOSTING.

BEILEN, 31 October 1853.

Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER C. P. J. OLDENBANDRINGH — HUIZINGA.

RUINEN, den 28 October 1853.

Mr J. C. VAN SLOOTEN, Notaris ter standplaats *Veendam*, zal ten verzoeke van Mejuffrouw de Wed. HARM HINDRIKS SINNIGE, wonende te *Veendam*, en van hare Kinderen als Erfgenamen van hunnen Vader opgemeld, op

WOENSDAG 16 NOVEMBER 1853,

DES VOORDEMIDDAGS TE 10 UUR,

ten huize van den Logementhouder H. TROX, te *Stads-Kanaal*, gemeente *Wildervank*,

PUBLIEK VERKOOPEN:

I. Eene **VEENPLAATS**, gelegen onder *Veenhuizen*, de zoogenaamde Botsplaats, groot 39 B., 40 R., 80 E., en

II. Tweederde ongescheiden AANDEELEN in eene **VEENPLAATS**, de zoogenaamde Kijlen, in zijn geheel groot 30 B., 16 R., 60 Ellen.

DADELIJK OF 1° MEI 1854 TE AANVAARDEN,

wordt te HUUR aangeboden voor een matigen prijs eene

HEEREN BEHUIZINGE

te *Dwingelo*, (Prov. Drenthe), met **vijf KAMERS, KEUKEN, KELDER, STALLING en groote SCHUUR**, en bijgelegen **fraaije spatieuse TUIN**, des verkiezende met nevensgelegen **GROENLAND**.

Adres met *franco brieven* bij den Notaris Mr. W. O. SERVATIUS te *Dwingelo*.

TE KOOP OF TE HUUR,

OM OP MEI 1854 TE AANVAARDEN.

Eene nette **BEHUIZINGE** aan de Vaart te *Assen*, **met** of **zonder SCHUUR**.

Nadere *INFORMATIEN* bij den Eigenaar

J. M. LEZER.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

PROVINCIE DRENTHE.

AANBESTEDING.

OP DINGSDAG, DEN ZESDEN DECEMBER DES JAARS 1853,

DES MIDDAGS TEN 12 URE,

zal, onder nadere goedkeuring, door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie Drenthe, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der Leden van de GEDEPUTEERDE STATEN, en in bijzijn van den waarnemenden HOOFD-INGENIEUR van den Waterstaat in het derde district, aan het Lokaal van het PROVINCIAAL BESTUUR, te Assen, worden

AANBESTEED:

Het doen van eenige Vernieuwingen, en het Onderhouden van 's RIJKS GROOTEN WEG der eerste klasse no. 1, Zijtakken no. 2 en 3, gelegen in de Provincie DRENTHE; ingaande den eersten Januarij 1854, en eindigende ultimo December 1856.

Deze AANBESTEDING zal geschieden alleen bij INSCHRIJVING, overeenkomstig artikel 20 des besteks.

Het *BESTEK* der bovengemelde aanbesteding zal, boven en behalve aan het Lokaal van het MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN, en aan dat van het PROVINCIAAL BESTUUR der Provincie Drenthe, te Assen, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde Provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de BESTEDING de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den waarnemenden Hoofd-Ingenieur BRUNINGS, en den Ingenieur DE QUARTEL, beide te Assen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

VAN REENEN.

BURGERLIJKE STAND.

COEVORDEN, 23—30 Oct, Geh. B. H. Otten en J. Smeman. — Bev. J. W. Boll, geb. Wolthuis, van z.; J. Kleefman, geb. Hermelink, van d.

MEPPEL, 14—21 Oct. Bev. J. de Weerd, geb. Russcher, van z.; H. van der Berg, geb. Akkerman, van z.; G. Kok, geb. ten Napel, van d.

21—28 Oct. Geh. J. J. Hoorn met L. van Regteren. — Bev. H. de Vries, geb. Overbeek, van d. — Overl. H. Hagen, 22 j. 10 m. manl. gesl.; M. van Beerse, wed. van J. J. ter Wal, 73 j. 8 m. vr. gesl.

SMILDE, 23—30 Oct. Bev. L. Boers, geb. Koopman, van z.; T. ter Broeke, geb. Weijerts, van d.; G. Schreuder, geb. Dekker, van z.; S. Doek, geb. Snippe, van z. — Overl. Jeltien Kram, 3 j.; Antje Sibrands, 75 j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 1 Nov.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	ƒ 0.00	Boekweit, zand	65	N.pd.	ƒ 7.40
„ N. Oml.	68	„	„ 12.20	„ „	67	„	„ 7.80
dito.	70	„	„ 12.75	„ veen	64	„	„ 7.05
„ „ Old.	68	„	„ 11.95	„ „	66	„	„ 7.55
„ „ „	70	„	„ 12.50	Paardeboonen..		ƒ	6.50 à 8.50
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 9.30	Groene Erwten.		„	12.00 à 14.00
„ O. „	68	„	„ 9.70	Graauwe „		„	12.00 à 14.00
„ „ „	70	„	„ 10.10				
Haver, N. dikke	40	„	„ 4.25	Koolzaad ...		ƒ	11.75 à 12.00
„ „	50	„	„ 5.15	Gort, grove .		„	11.00 à 12.50
„ Voer	35	„	„ 3.50	Gort, parel .		„	15.00 à 17.00
„ „	40	„	„ 4.15				
„ Zwarte	35	„	„ 3.50	Olie, raap per vat			38.00 à 00.00
„ „	40	„	„ 4.00	Raapkoeken, ...			à 00.00
Garst, N. wint.	54	„	„ 7.30	Lijnkoeken			00.00 à 00.00
„ „ „	56	„	„ 7.60				
„ „ zomer	54	„	„ 6.80	Boter ¼ ton....			00.00 à 00.00
„ „ knob.	60	„	„ 7.60	Boter ⅛ „			à 00.00

Tarwe en Rogge 20 a 25 cent hooger verkocht. Boekweit en Garst 10 a 15 cent beter te plaatsen. Door meerder aanvoer van Haver kon aan de behoefte wel voldaan worden en vooral bijsoorten bij 't afgaan der Beurs lager gedaan. Overigens zonder verandering.

STEENWIJK, 31 Oct. Rogge ƒ 9,00 à 10,00. Boekweit ƒ 7.25 a ƒ 8.75. — Boter per ⅛ ton 20,00.

OLDEMARKT, 29 Oct. Boter ⅛ vat ƒ 20,00 à 20,50.

AMSTERDAM, 31 Oct. TARWE. Poolsche bij gerijven, roode bij partij hooger verkocht; 127 ℔ bonte Poolsche ƒ 455, ƒ 457; 131 ℔ Rostocker ƒ 465; 130 ℔ Neustadter ƒ 455. — ROGGE tot vorige prijzen met eenigen handel, 123 ℔ Pruissische ƒ 294, 124 ℔ Donau ƒ 296, 121 ℔ Enos ƒ 276, 120, 122 ℔ Odessa ƒ 284, 290, 121 ℔ dito ƒ 287, in veiling verkocht: 112, 113 ℔ geringe Eupatoria ƒ 241, 242, 243, 112 ℔ Triëster ƒ 246. — GARST prijshoudend, 112 ℔ Holsteinsche ƒ 265. — HAVER iets aangenamer; 89, 90 ℔ Dikke ƒ 170 a 172; 73, 74, 76 ℔ Voer ƒ 132, 138, 140. — BOEKWEIT prijshoudend; 120 ℔ Amersfoortsche ƒ 250; 122 dito ƒ 256, 258; 122, 123 ℔ Nijkerker ƒ 255, 258; 116, 120, 121 ℔ Holsteinsche ƒ 243, 246, 249; 122, 123 ℔ Gordijker ƒ 252, 255; 121 ℔ Geldersche ƒ 250; 117 ℔ Fransche ƒ 200.

221ste STAATS-LOTERIJ. VIJFDE KLASSE.

9de Lijst. No. 19318 ƒ 1000. Nos. 911 en 3951 ieder ƒ 400. No. 11510 ƒ 200.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 31 Oct. 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2½	pct.	61
„ „	3	„	73
„ „	4	„	92½
Amort. Synd.	3½	„	
Handelm.	4½	„	124½
O. I. Leening	4	„	91 13/16
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4½	„	
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	104¼
Dito 1828/29	5	„	103¾
Cert. 1831/33	5	„	94
Dito 1840	4	„	88
Dito Stieglitz	4	„	87¼
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	70½

			GEBLEVEN.
Polen, Oblig.	4	pct.	82¼
Spanje. Oblig.	1	„	21½
Obligatiën	3	„	44
Binnenl.	3	„	40⅜
Amortisable			4 13/16
Bewijz. Coup.			5⅜
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	77 1/16
„ „ N.	5	„	90⅜
„ „	2½	„	39¾
Belgie, Cert.	2½	„	50
Rothschild	2½	„	
Portug., Lond.	5	„	
„	4		4⅛
Amerika Bank-Act.			

TER BOEK- EN COURANTDRUKKERIJ VAN M. T. Sz. GRATAMA, te ASSEN.